

Provinciale Staten van Zeeland
t.a.v de voorzitter
Postbus 6001
4330 LA Middelburg

Onderwerp
Toekomstbeeld Midden-Zeelandroute

Zaaknummer
398181

Behandeld door

Verzonden

Middelburg, 3 juli 2025

Geachte voorzitter,

Hierbij bieden we u het Toekomstbeeld Midden-Zeelandroute (MZR) aan. Het Toekomstbeeld is de uitkomst van de visievorming voor de route als geheel binnen het Zeeuwse netwerk.

Het Toekomstbeeld MZR onderschrijft de behoefte aan een robuustere hoofdinfrastructuur voor Zeeland.

Aanleiding

In het coalitieakkoord is afgesproken dat we een visie op de (gewenste) functie van de Zeelandbrug en de gehele Midden-Zeelandroute (MZR) in het Zeeuwse wegennetwerk ontwikkelen. Vooruitlopend op de uitkomsten van die studie zijn we al aan de slag gegaan met de Deltaweg. Met de minister van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) zijn afspraken gemaakt in het bestuurlijk overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (BO MIRT) over het uit te voeren onderzoek om deze visie vorm te geven. Er is met het Rijk en inbreng van vele Gebiedspartners, medeoverheden (NL en BE) en maatschappelijke partners gewerkt aan het Toekomstbeeld MZR.

Op 16 januari 2024 ontving u van ons de Scenariostudie MZR. Hierin presenteerden we het resultaat van een breed onderzoek naar de verschillende scenario's die denkbaar zouden zijn voor de route, zowel vanuit ruimtelijk-economische 'kansen en kwesties' oogpunt, alsook vanuit het oogpunt van bereikbaarheid voor iedereen, klimaat, energie, natuur, landbouw, veiligheid en sociaal-maatschappelijke ontwikkelingen.

Toekomstbeeld voor de Midden-Zeelandroute

Het is noodzakelijk dat Zeeland nu, maar zeker gericht op de toekomstige ontwikkelingen vanuit Zeeland 2050, beschikt over een robuuste hoofdstructuur. Dit is van belang in het kader van de voorgenomen grootschalige ruimtelijke ontwikkelingen op het gebied van woningbouw, (kern)energie en het North Sea Port District (NSPD). Deze ontwikkelingen zijn gericht op het aantrekken van nieuwe inwoners en het creëren van substantieel meer arbeidsplaatsen in uiteenlopende sectoren. Daarom is de doorontwikkeling van de Midden-Zeelandroute tot een tweede volwaardige ontsluitingsroute, naast de A58, cruciaal. Op dit moment vervult alleen de A58 een duidelijk stroomfunctie binnen het regionale hoofdwegennet. De Midden-Zeelandroute moet deze functie op termijn aanvullen en versterken, om zo de bereikbaarheid, leefbaarheid en economische vitaliteit van Zeeland te waarborgen.

Daarnaast is deze extra hoofdontsluiting van belang als route voor calamiteiten en evacuatie (bijvoorbeeld bij een stremming van de A58). En gezien de huidige geopolitieke ontwikkelingen en de investeringen in defensie is het van belang dat Zeeland, met North Sea Port als Host Nation Support haven, een sterke en robuuste infrastructuur heeft voor defensietransporten en daarmee ook een sterke positie heeft in de EU-havenstrategie.

Om de toekomstige ontwikkelingen vanuit o.a. Zeeland 2050 mogelijk te maken zien wij een robuust en betrouwbaar infrastructureel netwerk voor Zeeland als randvoorwaardelijk. Het is een belangrijke randvoorwaarde voor het tot stand komen van de drie pijlers: 'groene krachtbron van Nederland', 'Hotspot voor Talent' (versterking onderwijs) en 'Vitale kernen en netwerkstad' binnen het Toekomstperspectief Zeeland 2050 en de Strategische Agenda (Rijk-Regio) die momenteel wordt opgesteld. Uit het Toekomstbeeld MZR blijkt dat met de ontwikkelingen die nu worden voorzien de MZR een volwaardige tweede hoofdontsluiting van Zeeland wordt. De MZR wordt onderdeel van de hoofdinfrastructuur van Zeeland met het ideaalbeeld van een 2x2-verbinding.

In het bijgesloten 'Eindrapport Toekomstbeeld Midden-Zeelandroute' vindt u de uiteenzetting van de opgaven, de analyse en de uitwerking tot een toekomstbeeld met daarbij concrete oplossingsrichtingen om het toekomstbeeld te bereiken. Het geeft invulling aan het 'waarom', 'wat' en 'hoe' voor de Midden-Zeelandroute om met het Rijk en de gebiedspartners koers te zetten richting de voorbereidingen en uitvoering ervan.

De kernboodschappen van het Toekomstbeeld MZR zijn als volgt:

1. Zeeland en het Rijk bouwen aan een robuust netwerk. Een robuust netwerk zorgt voor vlotte en betrouwbare reistijden, beperkt incidenten en herstelt snel bij verstoringen.
2. Dat vraagt voor Zeeland een volwaardige tweede hoofdwegontsluiting naast de oost-west verbinding van A58 en spoor. De Midden-Zeelandroute krijgt die rol voor het personenvervoer (autoverkeer en hoogwaardig OV) en goederenvervoer van en naar Zeeland.
3. Voor die rol en wanneer de ruimtelijke en economische ontwikkelingen (o.a. woningbouw, kerncentrales en ontwikkelingen North Sea Port District) vanuit het Toekomstperspectief Zeeland 2050 verwezenlijkt worden, vereist dit vanaf 2040 voor de MZR een 2x2-verbinding.
4. De Zeelandbrug nadert einde levensduur (2040) en is niet geschikt voor deze toekomstige rol. Om die reden is het noodzakelijk om nu te beginnen met onderzoek naar een nieuwe toekomstvast oeververbinding voor de Oosterschelde.

Vervolgproces

Wij lichten dit toekomstbeeld graag na het zomerreces toe in een PS-informatiebijeenkomst. Daarna kunnen we in een commissievergadering verder het gesprek met elkaar voeren.

Richting het Rijk zullen wij ons inspannen om in lijn met het Toekomstbeeld goede actiegerichte afspraken te maken om tot realisatie van de ambities te komen. Op dit moment is er nog geen overeenstemming tussen Rijk en Provincie Zeeland over uitbreiding van de MZR naar een 2x2-verbinding en de Zeelandbrug.

In het Ruimtelijk Arrangement Rijk - Provincie Zeeland is met het Rijk afgesproken om een gezamenlijke strategische agenda op te stellen op basis van het toekomstperspectief Zeeland 2050. Met het ruimtelijke arrangement zijn diverse afspraken gemaakt, met een brede vertegenwoordiging van departementen (waaronder KGG, VRO, BZK, IenW en EZK). Met de strategische agenda Zeeland 2050 wordt beoogd verdere afspraken te maken over ontwikkelingen op het gebied van onder meer (kern)energie, woningbouw, economie, bereikbaarheid en water. Landelijke opgaven waarin Zeeland een rol kan pakken en een oplossing kan bieden. Het Rijk stelt zich op het standpunt dat nut en noodzaak van infrastructurele maatregelen, zoals verbreding van (delen van) de Midden-Zeeland Route, moet blijken vanuit deze afspraken in het kader van Zeeland 2050. Gekoppeld aan Zeeland 2050 moet hierover besluitvorming plaatsvinden. Verder stelt het Rijk dat er momenteel binnen het mobiliteitsfonds geen investeringsruimte is. Tenslotte ziet het Rijk met ons het belang van de instandhoudingsopgave van de Zeelandbrug en de huidige stappen en onderzoeken om de brug in functie te kunnen houden. Dit doen we in combinatie met onderzoeken naar een nieuwe oeververbinding op termijn.

Gezien de val van het kabinet en de voorbereidingen op nieuwe landelijke verkiezingen, hebben wij richting het ministerie van I&W aangegeven het Toekomstbeeld op dit moment aan Provinciale Staten te willen toesturen. Hiermee willen wij de ambitie uitspreken voor het toewerken naar een toekomstvaste robuuste Midden-Zeelandroute. Richting het BO MIRT 2025 betekent dit dat we vervolgstappen willen zetten in de nodige onderzoeken voor de nieuwe toekomstvaste Oosterschelde oeververbinding, aangezien dit onderdeel urgentie verlangt.

Het Toekomstbeeld MZR wordt verder besproken met alle gebiedspartners die hebben bijgedragen aan de totstandkoming ervan. Een deel van de voorgestelde acties vereist samenwerking met het Rijk, terwijl andere onderdelen juist vragen om nadere invulling op regionaal of lokaal niveau.

Vooruitlopend op de realisatie van het toekomstbeeld zet de Provincie Zeeland in op de aanpak van de Deltaweg (N256). Deze wordt ingericht als een verkeersveilige 2x1-weg, waarmee tevens een betere doorstroming wordt gerealiseerd. Bij de inrichting en aanleg wordt nadrukkelijk rekening gehouden met een toekomstige doorontwikkeling naar een 2x2-variant.

Tot slot

Het is van belang om de toekomst van de Midden-Zeelandroute, ook in deze verkiezingstijd, heel sterk te agenderen bij het Rijk als een gezamenlijke opgave. Hiervoor willen we graag met u de krachten bundelen om te zorgen dat dit hoofddossier en de kernboodschappen goed gevoeld en erkend worden.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten van Zeeland,

H.M. de Jonge
Voorzitter

drs. M.C.J. Franken
Secretaris-algemeen directeur

Bijlagen:

1. Eindrapport Toekomstbeeld Midden-Zeelandroute

Noem in uw contact met ons steeds het zaaknummer. Dit staat bovenaan deze brief.